

- Narodil se v 6. měsíci
- Vážil jen 450 gramů
- 70 dní to odmítal vzdát

**MRAZIVÝ
PŘÍBĚH LÁSKY,
ZOUFALSTVÍ
I NADĚJE**

Život po životě

Na smrt svého syna se VERONIKA JIRÁNKOVÁ (38) musela podvědomě připravovat ode dne, kdy se Sebastian narodil. Kvůli nefunkční placentě musel přijít na svět už v šestém měsíci těhotenství, kdy vážil jen 450 gramů. Zemřel paradoxně v den, kdy lékaři jeho maminku ujistili, že je konečně mimo ohrožení života. Z tragické události se Veronika Jiránková vypsala v knize *70 dní*. Právě tak dlouho její syn, který by 15. května oslavil první narozeniny, žil. Ona sama za několik týdnů (předběžný termín porodu má 1. července) přivede na svět jeho sestřičku.

■ Kdy jste se rozhodla, že o Sebastianovi napíšete knížku?

Byla to otázka týdne, možná čtrnácti dnů po jeho smrti. Potřebovala jsem najít smysl toho všeho. Když přijde taková tragédie, člověk propadne totální panice. Je v šoku, vůbec neví, co dělat. Po Sebičkově smrti jsem samozřejmě navštívila psychiatricku, už jen kvůli neschopence. Nabídla mi anti-depresiva, která jsem ale odmítla s tím, že si vystačím s červeným vínem. A přitom jsem si začala sepisovat všechno, co jsem prožila. Nejdřív jsem si psala pro sebe, pak jsem se o tom zmínila psycholožce, ke které mě psychiatricka poslala, a ta mi řekla, že je to skvělá terapie.

■ Původně jsem si myslela, že právě psycholožka vám psaní poradila...

Ne, začala jsem s tím sama, protože to nebylo jen o té tragédii, prožili jsme i krásné věci, a já věděla, že moje psychika zafunguje tak, že je hrozně rychle zapomenou. A když jsem si to začala sepisovat, napadlo mě, že by můj příběh mohl pomoci i někomu jinému. Ještě během těch dvou a půl měsíců, kdy Sebiček ležel v Motole na resuscitační JIPce, ho fotili pro Nadační fond N, který získává finanční prostředky na speciální péči pro nedonošená miminka. Fotku prostřednictvím nadace a sociálních sítí vidělo během pár týdnů přes půl milionu lidí. Proto jsem se pak s nadací spojila a domluvili jsme se, že když se knížka podaří a vydáme ji, výtěžek z jejího prodeje půjde nadaci. Šlo taky o to, že spousta lidí se se mnou bálo o Sebičkovi mluvit, ale já jsem odmítala dělat, jako by nebyl. Za ty dva a půl měsíce, co žil, dokázal spoustu věcí. Překvapil lékaře svým bojem o život a se svými 450 gramy překonal zápal plic a infekce, ale také posiloval svou bojovností ostatní rodiče nedonošených dětí. Myslím, že každé takové miminko je pro lékaře výzvou, vnímala jsem jejich zájem a nasazení, práci sestřiček. Říkala jsem si, že prostě musím něco udělat, nejen kvůli sobě. Možná je to jen syndrom lidí, kteří si prožijí nějakou tragédii, že hledají smysl toho všeho a způsob, jak tím dále pomoci.

■ **To je asi nejužasnější důsledek, který tak smutná událost může mít. Spousta lidí by se jen utápěla v žalu...**

To já jsem se taky utápěla, ale přitom jsem se z toho i vypisovala. Zpočátku se to ve mně pralo. Nikdy jsem nic nepsala, taky jsem si nebyla jistá, jestli je dobré takhle se

Veronika Jiránková je vyučená dámská krejčová s maturitou na ekonomické škole. V devatenácti vyjela na rok a půl do Anglie, pak do Nizozemí a Německa. Naučila se cizí jazyky a po návratu domů začala pracovat v marketingu.

otevřít. Ale pak jsem si řekla, že nejsem sama, komu se něco takového přihodilo. A pak jsem chtěla výtěžkem z prodeje knížky pomoci neonatologickému oddělení FN Motol (*oddělení zajišťující specializovanou péči o novorozence, pozn. red.*), kde jsem trávila 2,5 měsíce a kde jsem přesně věděla, na co budou peníze použity. Potom se ale stalo něco, co jsme tak rychle s přítelem neočekávali – opět jsem otěhotněla.

„Svým pohledem mě ujišťoval, že vše je, jak má být.“

■ A...?

Najednou jsem neměla sílu stále se vracet k tomu, co se stalo, chtěla jsem se začít radovat z nového začátku, a tak jsem aktivity kolem knihy omezila. S nadací jsem pořád v kontaktu, ale přeci jen, už kvůli tomu novému životu se k tomu nechci tolik vracet, abych té nové dušičce neublížovala nějakými negativními emocemi.

■ Neuvažovala jste o pokračování?

Říkala jsem si, že pokud by byl zájem a dobře to dopadlo, že bych to – tentokrát s happy-endem – ještě zkusila. Třeba i proto, že by to mohlo pomoci maminkám s podobným osudem. I když, to je asi individuální, já jsem tehdy neměla potřebu číst osudy ostatních, měla jsem co dělat sama se sebou. Ale mohlo by to oslovit i maminky, které prostě nemají na své děti čas, jsou nervózní a pořád mají nějaké výčitky. Když si to přečtou, třeba si pak uvědomí, že mít zdravé děti není taková samozřejmost. Nedávno nadační fond N zveřejnil zprávu na svém Facebooku, že Kongregace sester Nejsvětější svátosti v Českých Budějovicích si mou knihu taky zakoupila. To mě moc potěšilo a říkala jsem si, že se mi tam snad za Sebička pomodlí. Vlastně cítím velký vděk ke všem, kteří si knihu zakoupili, a tím přispěli na dobrou věc, je to krásný pocit, když vidíte, kolik je kolem vás úžasných neso-beckých lidí a že ten svět není tak zlý, jak se někdy zdá. Přišlo mi i spousta krásných reakcí na knihu a já jen žasnu, kolik lidí to přimělo udělat něco dalšího, spousta mých přátel zaslala třeba finanční dar nadaci, další mi psali, že jsem je motivovala k jiným aktivitám, takže už jen pro tento krás-

ný kolotoč, který se roztočil, by pokračování nebylo od věci.

■ Klíčovým okamžikem vašeho příběhu, který v knize popisujete, je Sebastianovo rozloučení, díky kterému jste se s jeho odchodem dokázala vyrovnat...

Ten den mi řekli, že už je mimo ohrožení života, že ho zachrání. Ale když jsem u něj byla, najednou doširoka otevřel oči a podíval se na mě takovým pohledem, který jsem vnímala jako rozloučení. Ten pohled už nikdy nezapomenu. Připadala jsem si jako blázen, protože lékaři i sestry mě ujišťovaly, že se nic vážného neděje, a pokud by byly nějaké problémy, už ho zachrání...

■ Myslíte, že u vás zafungovala předtucha nebo nějaký šestý smysl?

To nebyla předtucha, on se na mě prostě tak podíval, koukal na mě jako dospělý a svým pohledem mě přímo ujišťoval o tom, že vše je, jak má být a bude v pořádku. Prostě mi tím pohledem řekl spoustu věcí, i to, že budu brzy znova těhotná.

■ Lékařům jste tehdy doslova řekla, že máte strach, že to Sebastian vzdává...

Ano a oni opravdu věřili tomu, že už mu nic nehrozí. Po těch dvou a půl měsících už měl 1 300 gramů, říkali, že jeho šance už jsou velké, na rozdíl od začátku, kdy jako malinký prošel zápal plic, infekcí krve a vším možným, a žádné šance mi nikdo nedával. A ten den, kdy mi řekli, že je mimo ohrožení a já jsem s ním prožila ten zvláš-

ný okamžik, ho pak hodinu a půl po mém odchodu museli resuscitovat. V devět večer nám pak volali, že je to špatný a že se máme přijet rozloučit. To bylo šílený.

■ Měla jste tehdy sílu pátrat po tom, proč se jeho stav najednou tak zhoršil?

To jsem se dozvěděla paradoxně v den, kdy jsem zjistila, že jsem znova těhotná, tři měsíce po Sebičkově smrti. Přišla mi pitevní zpráva, že zemřel na kompletní infekci celého těla. Dál už jsem to nezkoumala, jen vím, že to bylo něco, co nikdo nečekal. Někdo by možná vinil lékaře, že tam bylo nějaké zanedbání, ale já vím, co doktoři

„Zemřel na kompletní infekci celého těla.“

dělali, vím, jak svolávali konzilia a všechno řešili. Vždycky se prostě nedá přijít na všechno. Sebiček byl chudokrevný, nemohli mu brát krev každý den a zkoumat, jestli se někde nějaká bakterie nepřemnožila. Žila jsem z toho jeho posledního pohledu, který mě přesvědčil, že to takhle prostě mělo být, a pokud by na to lékaři měli přijít, tak by na to přišli.

■ Už během Sebastianova života vám lékaři doporučovali psychologickou pomoc, ale vy jste ji stále odsouvala, proč?

Já nechtěla nikam chodit ani po jeho smrti. U psycholožky, ke které mě psychiatricka poslala, jsem byla jen asi dvakrát. Měla jsem pocit, že mi stejně nikdo pomoci nemůže. Když se třeba rozejdu s přítelem, potřebuju si to pořešit, zjistit, co jsem pokazila, abych neopakovala stejné chyby, ale tady nebylo co řešit, čeho se chytit. To dítě vám nevrátí nic. Takže jsme tam s psycholožkou jen tak seděly, koukaly na sebe, ona chtěla, abych o tom mluvila, ale já tu potřebu neměla, radši jsem se z toho vypsal. Pro mě byl zásadní ten synův pohled, který mi řekl, že to tak prostě mělo být. I když samozřejmě přicházely okamžiky, kdy jsem to brala jako šílený životní podraz. Ale taky mi to strašně moc dalo.

■ Změnilo vás to hodně?

Uvědomila jsem si, jak je život strašně pomíjivý, že tady řešíme úplně hlouposti, že druhý den může být všechno úplně jinak, že nikdy nevíme, na jak dlouho tady jsme. Hodnoty se mi úplně přeházely a nezbyval prostor na nějaké výmysly, nikdo už mi ho vrátit nemohl. Dřív jsem taky pořád plánovala a přemýšlela, jak svůj život zlepšit a jak na sobě pracovat. Teď vím, že nemá smysl trápit se, že jsem taková nebo maková. Prostě jsme lidi s emocemi, které nás ovládají a díky nimž děláme věci, které ostatním mohou přijít jako hloupé. No a co... Od toho je máme a pomáhají nám směřovat naše životy, stačí je jen poslouchat.

Během svého krátkého života se Sebastian stal i jednou z tváří kampaně Nadačního fondu N, který získává peníze pro péči o nedonošená miminka, a fotil se s hercem Martinem Krausem.

■ Znovu otěhotnět jste si přála hned?

Když Sebíček zemřel, hned jsem běžela ke svému doktorovi s tím, kdy můžu mít další dítě. On mě uklidňoval, že bych měla počkat rok, nebo minimálně šest měsíců, že mi to taky asi hned tak nepůjde. Navíc jsem měla břicho po „císaři“ dost rozřezané. Pak přišla další fáze, kdy jsem dítě nechtěla vůbec, nechtěla jsem žádnou „náhražku“ za Sebíčka, bránila jsem se tehdy i psovi, kterého chtěl pořídit partner. Raději jsem se pak hodně zaměstnávala. Spoustu času mi zabrala příprava knížky, začala jsem se učit znakovou řeč, což byl můj dávný sen, chodila jsem cvičit. A pak se to prostě stalo. Opět jsme byli s partnerem v šoku, protože náš intimní život tehdy nebyl moc frekventovaný, bylo to docela zvláštní. Navíc mi těhotenství nejdřív ani nepotvrdil test, i když já jsem o něm byla vnitřně přesvědčená. A v den, kdy se to pak potvrdilo a kdy taky přišla z Motola Sebíčkova pitevní zpráva, jsme zrovna s partnerem odjížděli na

víkend pryč, abychom oslavili roční výročí našeho vztahu.

■ Během kterého jste prožili víc, než jiné dvojice za celý život...

Ano. Zpočátku jsem měla i obavy, jestli těhotenství nepřišlo moc brzy, samozřejmě jsem taky měla strach, aby se neopakovalo to, co jsem prožila se Sebastianem. Ale o tom jsem si hned zakázala přemýšlet, řekla jsem si, že teď už musím myslet jen

„V normálním stavu mě partner zažil první měsíc.“

na ten nový život. Asi jsem to v sobě hodně potlačila, před čímž mě psychologka varovala, že to může jednou vyplavat. Nevím, uvidíme.

■ Jak všechny ty události váš vztah s partnerem proměnily?

V pátém měsíci lékaři zjistili, že plod v děloze neroste. Přestala fungovat placenta a Sebastian nebyl vyživován tak, jak by potřeboval. Pak mu začalo selhávat srdíčko. Lékaři ho proto 15. května 2015 přivedli na svět císařským řezem. Při narození vážil 450 gramů a byl v té době nejmenším novorozencem v pražské nemocnici Motol.

Určitě nám strašně pomohlo, že přišlo další těhotenství a musím říct, že mám vedle sebe zlatého chlapa. Nehledě na to, že je téměř o sedm let mladší, mám k němu velký obdiv, že to se mnou všechno zvládl. Přesto nemám pocit, že by to náš vztah nějak výrazně poznamenalo k horšímu nebo k lepšímu. Žijeme teď z nového prcka, se mnou zase mávají hormony a nálady, vím, že to se mnou není úplně jednoduchý.

■ Partner vás vlastně zná víc těhotnou než netěhotnou, že?

Zrovna nedávno jsme se tomu smáli, když jsem si uvědomila, že v „normálním“ stavu mě zažil vlastně jenom první měsíc našeho vztahu. Od té doby jsem byla permanentně pod vlivem nějakých hormonů. Ale máme štěstí a za to jsem vděčná, že si spolu umíme dělat legraci. I v těch těžkých momentech jsme se vždycky dokázali nějak vzájemně nakopnout. Ale přiznávám, že když jsme se nedávno stěhovali, trochu jsem o nás zapochybovala (*smích*). Chtěli jsme z bytu, kde jsme to všechno prožívali, pryč. Teď jsme kousek za Prahou, což je náročnější na dojíždění, ale ta krásná příroda všude kolem je prostě všelék.

■ Vždycky jste ale takové štěstí na partnera neměla...

Neměla. Poprvé jsem otěhotněla, když mi bylo třiatřicet. Čekala jsem dvojčátka, kterým na konci třetího měsíce přestala bít srdíčka, takže jsem musela podstoupit kyretáž. Můj tehdejší partner to zřejmě neunesl a pak mě opustil.

■ Zajímalo vás teď, jestli čekáte holčičku nebo kluka?

Ano, jsem zvědavá ženská (*smích*). Bude to holčička. I když to zpočátku vypadalo na kluka a to jsem se trochu bála...

■ Abyste si ho neztotožňovala se Sebastianem?

Nejen to, ale říká se, že chlapečci bývají slabší než holčičky. Ony hlavně zpočátku nedopadly dobře některé testy a já se bála, že se bude vše opakovat. Nakonec se ale definitivně ukázalo, že čekáme holčičku a i výsledky testů byly dobré. V tu chvíli jsem věděla, že bude silná, že to prostě dám. Asi bude znít ošklivě, co řeknu, ale když jsem se vyrovnávala se synovou smrtí, říkala jsem si, že je to lepší varianta, než kdyby přežil a zůstal postižený. Myslím, že ten dlouhodobý stres je mnohem horší, to nechci vůbec domýšlet. I teď, ačkoli všechno

vypadá dobře, se pořád ještě nedokážu radovat naplno, už vím, co všechno se může během jednoho okamžiku stát navzdory dobrým prognózám.

■ Necháváte si určitou emoční rezervu...

Vím, že se prostě může stát cokoli. Už když byl Sebastian na jednotce intenzivní péče, vadily mi takové ty věty: „To bude dobrý, to je normální, dneska umí zachránit i třísetgramové dítě, všechno bude v pohodě...“. Já si myslím, že člověk by měl mít k životu respekt. Je hezké myslet pozitivně, ale... Já se už vůbec hodně zdráhám vynášet jakékoli soudy. Taky teď nerada lidem říkám jakékoli informace o těhotenství. Původně jsem zamýšlela, že ho budu držet v tajnosti, dokud nebude děťátko běhat po zahradě, ale to mě samozřejmě brzy přešlo, hormony zas vykonaly své (smích). Jedna z nejdůležitějších věcí, které mě Sebíčkův odchod naučil, je řídit se tím, co cítím. Myslím, že každý člověk ví, co a proč dělá, byť se to okolí může zdát divné. Ani se moc neztotožňuji s psychology, kteří příčiny všeho hledají hlavně v minulosti. Samozřejmě si neseme z minulosti spoustu věcí, se kterými se dá pracovat, ale s mnoha už se pracovat nedá. Prostě jsme takoví. A leckdy jsme takoví právě proto, že podvědomě cítíme, s čím se jednou budeme muset vypořádat.

■ Něco takového jste zažila?

I když těhotenství se Sebastianem bylo od začátku pěkné a bezproblémové, nešlo mi se s ním ztotožnit. Všude jsem četla, jak je

pro miminko dobré si s ním povídat, že se tím mezi ním a maminkou navazuje vztah, ale mně to prostě nešlo. Vlastně jsem se chovala, jako bych ani těhotná nebyla, jako bych to těhotenství ignorovala. Zpětně mi došlo, že jsem se podvědomě asi bála s ním ten vztah navázat, jako bych tušila, co mě čeká. Paradoxně jsem pak byla nucena navázat náš vztah o to silnější, umocněný tím strachem, když vidíte, jak vaše dítě trpí... To je podle mě úplně...
■ ... to nejhorší, co se v životě může stát?
 Už jsem si zakázala tohle říkat. Poprvé jsem si to říkala, když jsem přišla o dvojčátka, a život mi pak ukázal, že může být hůř... Se Sebíčkem jsem pak procházela různý-

„Vlastně jsem se chovala, jako bych těhotná nebyla.“

mi psychickými fázemi, v jednu dobu jsem v sobě měla hrozný vztek, že měl vlastně přirozeně umřít, že jsme tím trápením vůbec neměli procházet.

■ To je asi úplně přirozené. I sami lékaři řeší, co je ještě takzvaně přirozené a kdy už jde lékařský pokrok příliš proti přírodě.

To je tak strašně individuální. Já sama bych taky znovu bojovala a zase bych udělala maximum pro to, abychom Sebastiana zachránili. Kolik dětí se takhle zachránit podařilo a jsou z nich úžasné bytosti... To

je opravdu těžké a nemám na to odpověď. Mnohokrát mě napadalo, kdyby aspoň umřel hned. Bylo strašné pozorovat, jak moc bojuje, a nakonec zemře na něco, co nikdo nečekal.

■ Podobně diskutabilní otázkou související s pokrokem v medicíně je i stále se zvyšující věk prvoroďček. Vyčítala jste si někdy, že jste se o miminko nepokoušela dřív?

To ne. Kdyby se mi tohle mělo stát v pětadvaceti, tak bych se z toho asi zbláznila. Mateřství jsem odkládala do svých třiceti, protože jsem tušila, že kdybych měla dítě dřív, bude mi v životě pořád něco chybět. Chtěla jsem cestovat, poznávat svět. Když jsem pak ve třiatřiceti přišla o dvojčátka, brala jsem to jako životní podraz, za vinu jsem si to nedávala. A co se týká věku vhodného pro mateřství, i to je strašně individuální. Ostatně, nemyslím, že se vždycky dá mluvit o odkládání. Často žena prostě nemá vhodného partnera, se kterým by dítě mohla mít. Já osobně jsem těhotenství nikdy neplánovala, ani jsem dlouhá léta nebrala antikoncepci. Jsem přesvědčená, že kdybych bývala měla otěhotnět dřív, tak se to prostě stalo. Taky mám kolem sebe spoustu kamarádek, kterým je přes třicet, všichni jim říkají, že už by s dítětem neměly otálet, ale ony buď nemají vhodného partnera, nebo to z nějakého důvodu nejde. Prostě na dítě musí být dva, nelze házet všechno jen na ženy.

Helena Cejpková

Mimino velké jako tužka

Před dvaceti lety by předčasně narozené dítě, které nemá ani jeden kilogram, nemělo téměř žádnou šanci na přežití. To se změnilo. Počet nedonošených dětí od té doby stoupl o desítky procent, lékaři v Česku už ale umí zachránit i půlkilové novorozence.

- Rozhodující je délka těhotenství - minimum je mezi 23. a 25. týdnem. Za hranici životaschopnosti je stanoven 24. týden těhotenství.
- Lékařská péče o dítě s porodní hmotností pod 1 kg stojí v průměru 1 až 1,5 milionu Kč, než může jít z nemocnice domů.
- Předčasně se narodí každé osmé až deváté dítě. Důvody? Stres, zvyšující se věk rodiček, infekce. Plus to, že se rodí více dvojčat (i kvůli stále běžnějšímu umělému oplodnění).
- Nedonošené děti se zprvu o dva až tři měsíce opoždí. Dvě třetiny z nich ale

vrstevníky do tří let doženou.

► Přesto u nenarozených dětí hrozí vinou nevyvinutých orgánů trable - počínaje poruchami intelektu, motoriky a konče neurologickými problémy a potížemi s ledvinami a hlavně s plícemi.

► Mezi slavné předčasně narozené děti patřily například Albert Einstein, Charles Darwin, Isaac Newton, Jean Jacques Rousseau, Napoleon Bonaparte, Mark Twain, Pablo Picasso, Auguste Renoir či Winston Churchill.

► Britská studie uvádí, že před 22. týdnem se zatím narodilo 138 dětí, přežily pouze dvě, z nichž jedno má vážné zdravotní problémy.

Rekordní miminka

► Vůbec nejnižší porodní váha u dítěte, které přežilo, je 260 gramů - o něco více než pomeranč. Američanka Rumaisa

Rahmana, která se narodila v září 2004 po 25 týdnech a 6 dnech těhotenství, měřila 24,5 cm, tedy jako větší pastelka. Dnes se fyzicky i mentálně vyvíjí normálně.

► Roku 2004 se narodila v Praze-Podolí Tonička, která vážila 370 g a měřila 25 cm. Ve 4 měsících zemřela na selhání jater.

► Naopak nejtěžším miminem světa byl chlapec, který se narodil Kanadance Anně Bates v roce 1879. Vážil rovných 10,8 kg. Po 11 hodinách bohužel zemřel.

► Nejtěžší dítě, které přežilo, byl chlapec vážící 10,2 kg. Porodila ho Italka Carmelina Fedela v září 1955.

Ilustrační foto.

Malý Sebastian zemřel 23. července 2015. „Když se to stalo, brečely s námi i zdravotní sestřičky. Byl to jejich miláček, nejmenší z miminek, která tam v Motole vyplácala,“ vzpomíná Veronika. Nyní je ale opět těhotná, čeká holčičku a znovu se tak naučila smát.

